

בדרך כו אמונה

מרבץ של ישראל מרץ שר התורה שליט"א

גליון מ"א
אחרי - קדושים תש"פ

דרך מצוותיך שו"ת בהלכה מרבינו

בדין עניית אמן

שאלה: (שם סקל"ד) נסתפקתי היאך משערים השיעור של תוך כדי דיבור, והלא איכא אינשי שדיבורם מהיר ויש שדיבורם כבד יותר. תשובה: כ"א כפי טבעו.

בהא דאסור להגביה קולו יותר מהמברך

שאלה: (שם סי"ב) מש"כ בשו"ע דהעונה אמן לא יגביה קולו יותר מהמברך הוא רק בברכות או גם בקדיש וכיו"ב. תשובה: מסתבר דבכל דבר.

שאלה: בהנ"ל, הוקשה לי מהא דאיתא בשבת (ק"ט, ב) ובתוס' שם (ד"ה כל) כל העונה אמן יהא ש"ר בכל כחו וכו', והא אמרינן דאסור להגביה קולו יותר מהמברך. תשובה: שם התירו חז"ל.

שאלה: יל"ע איך הדין במי שהתחיל לברך בקול גדול וסיים הברכה בקול נמוך או איפכא, אי בתר ריש הברכה אזלינן או בתר סיפא. תשובה: לכאורה אחר ההתחלה.

דיני קדושה

שאלה: (שם סק"ז) חולה המתפלל מיושב על כסא שאפשר להגביהו ולהנמיכו, האם יש טעם להגביהו יותר בזמן שאומרים קדושה וכיו"ב. תשובה: לא.

שאלה: (שם) האם נכון מנהג העולם שמפנים פניהם לימינם ולשמאלם בשעה שאומרים בקדושה תיבות יקרא זה אל זה ואמר. תשובה: לא שמענו.

שאלה: השומע קדושה לאחר שקיעה"ח ממנין המתקיים בסמיכות אליו האם מותר לענות עמהם [כשהתחילו התפלה קודם שקיעה"ח]. תשובה: מסתבר שאפשר.

(שערי שיח)

דרך פקודיך פנינים על פרשת השבוע

פרשת אחרי מות

המתגייר סמוך לכניסת יום כיפור

בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ תִּעֲנֶנּוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם... הָאֲזַרְחָ וְהִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם (ט"ז כ"ט)

מדוע מכל המועדים רק בתענית יום כיפור הוסיפה התורה במיוחד, שגם הגר מצווה בה?

ויש לומר, דאשמיענו בזה הפסוק, שאפילו גר שנתגייר ממש סמוך לשקיעה של כניסת יום כיפור, ולא הספיק עוד לעשות שום חטא, מ"מ צריך להתענות וצריך כפרה.

פרשת קדושים

רק הקב"ה קדוש לגמרי

דִּבֶּר אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמְרָתְ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי (י"ט ב')

תיבת 'קדושים' חסרה, ואלו תיבת 'קדוש' היא מלא ו'.

ביאר רבנו על פי דברי המדרש:

'קדושים' תהיו - יכול כמוני תלמוד לומר כי קדוש אני ה', קדושתי למעלה מקדושתכם' (ויק"ר סוף פרשה כ"ד). לכן כתיב 'קדושים' חסר, כי בן-אדם לא יכול להיות קדוש מלא כהקב"ה. אבל הקב"ה עצמו הוא בודאי קדוש מלא, (וגם בסוף פרשת שמיני, והייתם קדושים כי קדוש אני, הראשון חסר והשני מלא, והביאור כנ"ל).

באותו ענין:

בנוסח ברכת המזון: וְנָא אֵל תְּצַרְכֵנוּ... כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלָאָה. הַפְתוּחָה. הַקְדוּשָׁה וְהִרְחָבָה. שְׁלֵא נְבוּשׁ וְלֹא נְכַלֵּם לְעוֹלָם וָעֶד.

מה ענין הקדושה לכאן?

הביא רבינו בשם אביו מרן ז"ל, כי מסתבר שהגירסא המקורית היתה 'הגדושה', אלא שלא רצה לשנות ממש מהנוסח המקובל, והשאיר הנוסח הרגיל!.

(שבענו מטובך)

דרך חוקיק

שו"ת על הש"ס מרבינו

לא סודר ע"פ סדר הדף היומי -

מסכת שבת

דף י:

מה הביאור "נביא גדול היה עבר"

שאלה: ברש"י ד"ה שישבתה, "אמר רבי יוסי, נביא גדול היה עבר". צ"ב מהו נביא גדול, וברש"י בחומש כתב על עבר שהיה נביא, ולא כתב גדול.

תשובה: לרבים.

יא.

המפלה בגדיו מכינים בשבת אינו נוגע בהם דהו מוקצה

שאלה: ברש"י ד"ה ולא יפלה את כליו, "מבער כינים מבגדיו". וצ"ב דכינים היינו בעלי חיים, ובע"ז מוקצים הם.

תשובה: אינו נוגע בהם אלא מנער.

האם יש הוכחה מהתוס' לשיעור ראשו ורובו בסוכה

שאלה: התוס' בד"ה לא יעמוד אדם, הקשו שגם במכנים ראשו ורובו לרשות היחיד, בכ"ז עדיין נחית בבטנו ברשות הרבים. ומשמע מהתוס' שראשו ורובו זהו עד הבטן, לא כולל הבטן.

ולכאורה זוהי קולא גדולה ביעשן בסוכה, דסגי ראשו ורובו. האם כך הדין להלכה? ואם לא, מאי טעמא.

תשובה: צריך הכל.

(אריה שאג)

דבר העורך

הגזירה הגדולה ביותר

כאב התורה, עם ישראל כולו שמע ברטט דקדושה את הזעקה הטהורה זעקת רועה ישראל מוסר התורה אשר זעק בכאב על כך שלא זכינו עדיין לפתיחת מוסדות התורה והחינוך, במילים קצרות שכלול בהם הכל: כי הגזירה החמורה ביותר בעת הזאת היא הביטול תורה הגדול שנגרם בעוונותינו הרבים ששנים רבות לא היה שהזמן לא התחיל כראוי.

מה שמחדיר בנו בצורה ברורה שזאת הגזירה הגדולה על עצם קיומנו - ביטול התורה לא הקורנה, מנתקים אותנו מעצם חיינו, כשרבינו חזר על זה בהדגשה שמחויבים לעשות כל טצדקי לפתוח מוסדות התורה והחינוך, רבן של ישראל יחד ומרן ראש הישיבה מינו נציגים שיטפלו בענין וידאגו שנוכל לחזור ללמוד במוסדות התורה ברוגע ובהשקט הדעת, כאשר באופן חד הוסיפו רבותינו שאם לא יגיעו להסדר מטעם המדינה, ינקטו רבותינו באמצעים חריפים מאד.

יחד עם זאת רבינו קורא שוב ושוב להתחזק בתורה ובשמירת הלשון ובתפילה לביטול הגזירה, כאשר אף כינס בביתו ביום המישי שעבר מעמד תפילה לעצירת המגיפה, שם השתתפו עוד בני משפחתו מרנן חתנו ראש ישיבות ארחות תורה הגאון ר' שרגא שטינמן שליט"א, וחתנו הגאון ר' יצחק קולדצקי, ובנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול קניבסקי, יצויין שרבינו התבטא בימים האחרונים שיש לעשות הכל כדי לחסל את המגיפה לגמרי, מעמד שאורגן ע"י קופת העיר.

אשרי העם שהוא מנהיגו

תמונות מהשבוע ושבוע שעבר

חובת הוזירות והשמירה על 'בשמרתם'
 כפי שנקבעו ש"י רבנות
 ש"י רבנות
 ראשון לציון רבני

א. בענין בריית מילה מורה ארון צדיק לקיים בריית מילה במניין אנשים, ואשר לשלוחם אבן אבן מני.
 ב. מורה לכל, לדעת תולדות און לקיים מבלית שהית כלל.
 ג. אמור דמי שאינו יכול להשיגם בבית הוויורות שמתלל בידיו ואפילו בעבת.
 ד. מספק ומבין שצריך לבלוש שתיכס סניף הוויורות ויהי מלבוש ויש לבלשו אף בשבת און ביד חושש למטול.
 ה. חובר וביקש לומר פרק תולדות לאוחר כל תפילה ואפילו בשבת אדמו 'בשמרתם' ליום השבת.

א. אמור דיש לעשות הכל כדי שיסתח הומן ברתים ובחילוק הישבות והבוליות ע"י כללי הוויורות, וטורה מנא ומצלא. ועד שיתביע מילתא שי לטעור על בקיעת הוויורות כל אחר בביתו ובכפי הקשיק כך גדול והשיב.

א. למי ח'ריל אומר, דיש לטעור הרבנים רבכל מקום, ולא לאת לחוץ ואפילו תפילה ותפילה בביית ד' עניבור ועני.

ש"י רבנות
 ש"י רבנות
 ראשון לציון רבני

א. בענין בריית מילה מורה ארון צדיק לקיים בריית מילה במניין אנשים, ואשר לשלוחם אבן אבן מני.
 ב. מורה לכל, לדעת תולדות און לקיים מבלית שהית כלל.
 ג. אמור דמי שאינו יכול להשיגם בבית הוויורות שמתלל בידיו ואפילו בעבת.
 ד. מספק ומבין שצריך לבלוש שתיכס סניף הוויורות ויהי מלבוש ויש לבלשו אף בשבת און ביד חושש למטול.
 ה. חובר וביקש לומר פרק תולדות לאוחר כל תפילה ואפילו בשבת אדמו 'בשמרתם' ליום השבת.

א. אמור דיש לעשות הכל כדי שיסתח הומן ברתים ובחילוק הישבות והבוליות ע"י כללי הוויורות, וטורה מנא ומצלא. ועד שיתביע מילתא שי לטעור על בקיעת הוויורות כל אחר בביתו ובכפי הקשיק כך גדול והשיב.

א. למי ח'ריל אומר, דיש לטעור הרבנים רבכל מקום, ולא לאת לחוץ ואפילו תפילה ותפילה בביית ד' עניבור ועני.

זמן רישום התלמידים לשיבות לענינים ברוחניים

התלמידים הנרשמים לשיבות רשומים ויחיד התלמידים על עולמם כיוון כמותר... (הטקסט מלאכותי)

מכתב עזר לבית יעקב ואל תשיבם

קריאה גדולה לבית יעקב ואל תשיבם... (הטקסט מלאכותי)

בית דין קולני

התלמידים הנרשמים לשיבות רשומים... (הטקסט מלאכותי)

יו"ל ע"י קו דרך אמונה - 0799-211-666
 לקבלת הגליון ניתן לפנות למייל - a0799211666@gmail.com
 לתרומות והנצחות ניתן לפנות לפלאפון - 052-760-6474
 הגליון יו"ל בסיוע עמותת נעשה אדם ע.ר. 580652063